

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Seraphici profundissimiq[ue] doctoris ordinis fratru[m]
mino[rum] diui Bonaue[n]ture cardinalis [et] sancto[rum]
cathalogo ascripti op[us] no[n] minus subtilissimu[m]
q[uam] speculatiuu[m] sup[er] ...**

Johannes Bonaventura <Kardinal, Heiliger>

[Nuremberga], 1515

Iohannis belzenhaub in laudem utriusque autoris carmen

[urn:nbn:de:bsz:31-332932](#)

Johannes belzenbaub Doguntinus euāgēlice theologie summo doctōrē dñō Nicolao tinctoris de guntzenbausen imperialis ecclie bambergensis p̄dicatori salutem. Nuper religiōis beati Francisci patres deuotissimi statu sp̄issantē agitati ad capitularem conuentum Nuruberge. instituerunt ut par erat de profundissimis ortodoxe fidei archatis disputatorū exercitationē ad quā veneranda peritorū multitudo omni doctrinārū genere armata t expedita velut ad litterariā militiā. et oī ad feriarū saturnaliū serias disputatiōes conuenit in qua celebritas tua disputandi nacta congressus rōnē argumētorū eo moderamine t efficacia proferebat. vt oēs auditores inestimabili nedū delectatiōe. sed t admiratione faceret effectos. Non decretar alij quos ingeni vis maxima t in doctrinali bello robur inuitum ad participanda sup̄me p̄conia laudis celebritati tue conciliauit. sola tamē celebritas tua. tum arguendi vi t fortitudine. tū dicendi copia et malicie p̄clarū trium pbatoris nomē cōi oīm voce est cōsecura. Ego vero qui puratis mē officia. peritis oībus ytcūq̄ potui impēdere semp eriti studiosus. nefas exstinaui si nullius muneric bēniuolentia triūphū tuū ornare vel recessu bonozarem. Et metiendo vis res meas nibil inueni vel natura: vel arte: vel fortuna mibi cōcessus. quod dignitat tue digne posse offerre. Venit inter bec in mentē quod adolescentulus in varrone legi dātis animū nō mun̄ esse penitandum. Venit in mentem socratis humanitas. qui pauperis discipuli sui cscdmis parvū munus magna gratitudine dignum iudicauit. Ille socrati sc̄p̄m muneric loco de dit ego non solus meip̄s. imo etiā disiectos ab iūicē libros duos. textū sc̄s sententiarū t sc̄i bonaucture super eodē disp̄sata t interpretationē mco labore in vnu digestos vigili emēdatos cura. et indice ad oīa fere q̄ in eis tradūn fabricata celebritati tue do: offero: z dedico. Tua vero celebratis t illi institutū t burū exemplū p̄ccor. velut cōplecti t me tibi datū in mā cipiū. t correcturā t laborem būrū operis tibi cōsignati nō asperceris. vt t noīs tui imortale decus ad extremas orbis terrarū nationes. duce libroz imp̄ssura feraf. t inter triūphū tui ornamenta labor meū numeret. quem etiā alicubi erroris obū bre caligo. celebritatis tue splendorz illustret. Quāuis enī totū lit quātulūcūq̄. I qđ in heidelbergensi acadēmia octēnaliis more spacio didici. totū qđ cōtinuata p̄cepi lectōe. totū qđ industrie mē natura p̄st̄it ad banc correcturā cōquisserim. ex penderimq̄ veror tū me in tam vasti maris tempestativb̄ oēs errorz scopulos nō euafisse. in quo vel rari. vel nullius vnoq̄ ve la fine rēp̄b̄chis turbine t periculō volauerē in quo sanctus Bonaventura colluctatib̄ opinioni procellis. ad cū plēriq̄ portū applicuit. ad quē cōmūnior opinantū ventus coegit. In quo gubernacula ingeni sui maḡ liberō correctori cōmittit. Bonestatis igī nō dēdecoris. t excusandi nō calūndandi vicē obtinabit. si ego t togatā celebritatē tuā cui nō min̄ venerationis t credulitatis deber etas nra q̄ p̄sica pitagore palliato t t oēs q̄ ordinatiōis t correcture mē sarcinā p̄derat p̄ios lectores t interptes bēniuolos nō malinolos fore deposco. Precipue tū oro in bonā partē acceptū in textū noue imp̄ssure instar antiq̄ nō esse distinctū. q̄ pluris feci graue. Bonaucture autoritatē q̄ mibi fuit distiguēdi ratio t c̄p̄clar q̄ visita tam bucusq̄ partitionē. Nec p̄ mercede cōmitia mibi debet cōsentient in questioniū p̄ncipis verbōz modica vel mutatio. vñ ademptio. pura. vbi exemplaria scripta sonant. circa pāmū sic p̄ceditū t querit. T dcinde. Scōo querit. Tertio querit t c. ego rēcissim q̄onū capita sic institui. Questio. i. Questio. ii. t c. nulla temeraria p̄sumptiōe. s̄ sola duct' cōmoditatē q̄ taliter idicis t imp̄ssori p̄ducere suggestit. q̄ me etiā ab oīs iūrie nota tuebis. nevel clarissimis autores offendisse. vñ studiois nō p̄fuisse. q̄spīa debeat suspicari. qđ mel̄ cū suis studioz q̄ mēcōcalamo spero cōprobādī. Vale theologoz t cleri bāber gēsis decus.

deccus. *Hobannis belzenbaub Dogu*
Quisquis eris diue qui maiestatis anbelas,
Abdita scrutari. fiste perinde gradum.
Nam te nec plato nec aristotiles operosis,
Erede docet libris, que docet iste liber
Nec tibi Iasonis nec dulcis musa maronis
Quāuis dina canat, non tamen illa canit
Omnibus vna fuit pariter mens nosse quis esset.
Qui celum terram, fecerit atq; fretum
Ex qua materia qua fortitan arte laborant
Scire, sed ingenio obuiat error iners
Plato dei vires, exemplar materiamq;
Ponit, vt bis extet orbis origo tribus
Dat duo, materiam, speciem quibus omnia constent
Doctus aristotiles, que duo terminus agat,
Est aqua si recte taleti creditur vna
Oatteries cunctis rebus in orbe simul
Rursus Anaxenenes contra dedit aera certum
Oundi principium, quod dedit alter aquas
Res epicurus ebes vult nullas esse creatas
Ergo q; ex nihilo disputat esse nihil
Loxpora tum celi, tum terre, tum maris alti
Larmic testatur Iaso fuisse chaos
Virgilius vero propior: diuinius orbem
Patris opus summi comprobaret esse dei
Atcamen ille ioui diuinos reddit honores
Qui fuit ex hominis semine natu's homo
Sic rerum variis ortus statuere periti
Quod magis erroris q; rationis babet
Non minus erroris vulgus circa deitatis
Naturam statuit religione sua
Ultra fuisse potest fictionum causa deorum
Auctoris vel honor vel benefacta rei
Sic proculi suauu' Rome deus vitro quirinus
Leperat, inde nume mor dea vesta colii
Sic cereris donis aratro quia preparat agros
Loncrenat egyptus tbura sabea boui
Sic quia dat lane, dat lactis commoda multa
Flectit oui suppler cum prece scytha genu
Sic aqua, sic ignis dij persis commemorantur
Ergo q; bis boim cura frequenter eget,
Sic alijs alij simulacris templa dicarunt

ad eum utrumque auctoris carmen.
Alter adorauit, sculperat alter opus
Tot tuit errores et veras intulit artes
Oventibus humanis iam pia iuncta fides
Jam pastore rudi, iam piscatore magistro
Doctus eris felix ardua facta dei
Jam bona venture iam claro lumine Petri
Lombardi cernes que latuere sordos
Qualiter in trinitatis personis est deitatis
Unica maiestas que regit alta poli
Qualiter ex nihilo mundi pulcherrima forma
Sic actore deo patre creata fuit
Qualiter humana quibus viciasset origo
Induerit carnem filius ipse dei
Qualiter ex buiuis manauit vulnera sanguis
Diximus aqua, cuius vis sacra nostra vigent
Nec satis est superos illustrare sed intima terre
Uiscera collustrant mors ubi iure tuo
Digeris in cineres carnes et ossa sed et his
Post homo crede nouis singulatim arte dei
Haud ebies baud mancus, sed prudens, integer, omni
Pulchrior effigie quam fuit ortus homo
Fit tunc perpetuus qui vixit fragilis ante
Fit quoque tunc agilis, qui fuit ante grauis
Fit sine peccato, pravaque libidine tutus
Fit par angelicis illa propago eboris
Sic dominicus noniter reparatum scandere sursum
Regis ad etherei regna eborumus decesserit
Est ubi leta quies et lux, et vita beata
Eritisque iocis gaudia cuncta simili
Quo bona ventura, petrus lombardus utriusque
Sublati capiunt premia digna sibi
Quo tuba diuini verbis doctor nicolaec
Tinctiozis tendas dum tuba dina strepit
Quo libri impressoz Nurberge Antonius ipse
Koberger tendat post sua fata precor
Quo bona venture me ducat dextra Jobanneng
Belzenbaub. Quo me fungito petre tibi
Nos ego coniuncti disiunctos, vos mea cura
Lustrauit vigil mente, labore manu
Si tibi non feci sat is lector voluisse
Sit satia, et melius corrisce, narce, vale.